

פר' ויקהל פקודי

תש"פ

זמנים לשב"ק

עיר	הדה"נ	צאת השבת	ר"ת
ירושלים	17:15.....	18:28.....	19:09.....
בני ברק	17:30.....	18:30.....	19:06.....
ברוקלין	18:50.....	19:50.....	
לונדון	18:01.....	19:06.....	
פריז	18:48.....	19:53.....	
ברזיל ס.פ.	18:03.....	18:49.....	
אנטוורפן	18:38.....	19:47.....	
מקסיקו סיטי	18:29.....	19:20.....	
ארגנטינה בא.	18:47.....	19:40.....	

ויועצינו כבתחילה

מתוך שיעורים
מביהמ"ד לתורת הנפש
ומרכז יעוץ ע"פ התורה
בנשיאות
הרב משה בויאר שליט"א

גיליון קנט

אוצרות הנפש במאורעות העולם

• משיח מול קורונה •

הכל תלוי בבחירה

הסיבה לכך היא הכלל שלימדו אותנו חז"ל: "בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו" (מכות י:). מובא בספרים הקדושים שכאשר אדם מחפש סיבה למה שקרה, והוא מחליט מדעתו על סיבה מסוימת, הרי מן השמים מסכימים איתו על כך, **גם אם זאת היא לא הסיבה האמיתית**. כאשר באים על האדם יסורים, יש שתי אפשרויות. מצד אחד יש יסורים שבאים על האדם בעבור החטאים שעשה, ומצד שני יש יסורים של אהבה. כאן נשאלת השאלה, כיצד ידע האדם בעבור מה פוקדים אותו הייסורים, האם הם יסורים שבאו על חטא או שמא יסורים של אהבה? אומרים הספרים הקדושים שהדבר תלוי בבחירתו של האדם.

אם האדם אומר שהייסורים באו עליו בגלל חטאיו, הרי מן השמיים מסכימים איתו וכתוצאה מכך אותם יסורים אכן מכפרים על החטאים שעשה. אבל אם האדם בא ואומר, אני יודע שבדרך כלל אין יסורים באים סתם, כפי שנאמר (שבת נה:): "אמר רב אמי: אין מיתה בלא חטא ואין יסורין בלא עוון", אך אני מרגיש שהייסורים הללו שהקב"ה מייסר אותי, באו עלי דווקא בגלל שהקב"ה אוהב אותי והרי הם יסורים של אהבה. במקרה הזה גם מן השמיים יסכימו לכך, ואפילו אם הייסורים הללו באו על חטא, **הרי הם נהפכים לאותו אדם להיות יסורים של אהבה**, והם מרוממים את האדם לדרגות גבוהות מאוד, דרגות כאלו שללא היסורים לא היתה לו אפשרות להגיע לשם. הכל תלוי בבחירה של האדם.

בעתה אחישנה

הדברים הללו נכונים גם למה שיתחולל באחרית הימים. בדברי הנבואה נאמר: "אני ה' בעתה אחישנה" (ישעיהו ס, כב). מסביר רש"י: "זכו אחישנה לא זכו בעתה". המצב של "בעתה" הוא לא פשוט כלל וכלל, כמובא בנבואות אחרות הימים. עלינו לדעת שגם כאשר הגאולה באה "בעתה", הרי בתוך ה"בעתה" יש גם את המהלך של "אחישנה", וכמו

"ויקהל משה את כל עדת"

בזוה"ק בגין דהוה ערב רב ביניהו כנוש להון, דהיינו תחבר אותם ותוציא אותם מתוך הערב רב. ותחבר אותם לקב"ה ומתוך הדברים אלו נבין מה מתחולל בימינו אנו ממה צריך להבדל ולמה צריך להתכנס.

"אראנו נפלאות"

אנו נמצאים כעת בימים שבהם "החושך יכסה ארץ וערפל לאומים" (ישעיהו ס, ב). בעולם כולו שוררת מהומה ויש דאגה רבה בקשר לעתיד. בתורה נאמר: "ועתה ישראל מה ה' אלוקיך שואל מעמך" (דברים י, יב), הדברים הללו נכונים לכל זמן, אך במיוחד לימים אלו ולמצב הזה שבו אנחנו נמצאים. עלינו לעצור ולהתבונן מה ה' אלוקינו דורש מאתנו לעשות.

בכל פעם שהקב"ה מביא על העולם מהומה, יש הממהרים למצוא סיבות שונות, בנסותם להסביר מהו המסר המתבקש. עלינו לדעת שבמקרים כאלו **יש להיזהר מאוד** לפני שמתחילים לדון ולחפש סיבות על מה שמתחולל בעולם. היחידים שמוסמכים לגלות את הסיבות שעומדות מאחורי האירועים שהקב"ה מביא לעולם, הם אך ורק **גדולי ישראל** שבכל דור ודור. רק להם מגלים מן השמיים את הסיבה האמיתית. כך אנו מוצאים את דברי חז"ל בגמ' ובמדרשים, על מה חרבה הארץ ועל מה בדיוק חרבו בית ראשון ובית שני.

גדולי ישראל הם שקיבלו אישור מן השמיים להעביר מסרים מסוימים כדי לחזק את הדורות הנוכחיים והבאים. יש אחרים הממהרים להחליט בעצמם על סיבות שונות, ואף מוצאים לכך רמזים וגימטריות לפי עומק דעתם וכוח מחשבתם. הם טוענים שגם אם אין אלו הסיבות האמיתיות, הרי בכל מקרה יש כאן הזדמנות לעורר ולחזק את הדור בנושאים שונים, והכל כשר למטרה זאת. אך צריך לדעת שהדברים לא פשוטים כלל וכלל, ובמקום לתקן הם יכולים דווקא לקלקל מאוד.

שאמר אחד מגדולי ישראל שבדור שלנו אנחנו נמצאים כבר "בעתה", ולכן אנו חייבים להתפלל ולבקש מהקב"ה שכל המהלך יתבצע ברחמים. ממילא כאשר מגיעים יסורים על העולם, **כפי שאנו רואים ממש בימים הללו**, צריכים מאוד להיזהר בהגדרות, בהכרזות ובפרשנויות, על מה שרוצים מאתנו מן השמיים. כי ברגע שבאים ואומרים שהיסורים מגיעים בגלל סיבות מסוימות, הרי מן השמיים מסכימים לכך, **ובכך אפשר להפסיד את המשמעות האמיתית** ואת הרווח שאפשר להפיק מהמצב הזה.

הדרך הנכונה להסתכל על המצב היא להתבונן בדברים שכתבו רבותינו בספרים הקדושים במהלך הדורות, וגם בדבריהם של גדולי ישראל בימינו ובצורת מבטם על מה שמתחולל היום בעולם. כאשר שאלו כמה מגדולי ישראל וביניהם את מרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי שליט"א בהקשר למה שמתחולל כעת, הם אמרו שאנו נמצאים כעת **בעקבתא דמשיחא**. זאת אומרת שאם באים ואומרים שהמאורעות הפוקדים את העולם לאחרונה הם ניצני הגאולה, ונבקש שהקב"ה יגאל אותנו ברחמים, ככתוב בנביאים, או אז גם מן השמיים יסכימו עם ההחלטה, וגם אם היסורים באו במקור בגלל החטאים, הרי מן השמים יהפכו אותם ליסורים של אהבה.

אראנו נפלאות

נתבונן כעת בדברים שכתבו הספרים הקדושים לגבי עקבתא דמשיחא וחבלי המשיח העתידיים להיות באחרית הימים. רבינו בחיי מזכיר במספר מקומות את עניין הגאולה, הן בפירושו על התורה והן בספר "כד הקמח" בערך של חג הפסח, הוא החג הקרב ובא עלינו לטובה.

הנביא אומר: "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות" (מיכה ז, טו). כותב על כך רבינו בחיי: "פסח זה כולל ב' גאולות, גאולה ראשונה של יציאת מצרים, וגאולה אחרונה העתידה... ואמר 'אראנו נפלאות' על גאולה האחרונה ועתידה, **שתהיה בדמיון גאולת מצרים**... במצרים דם ובאדום דם, שנאמר 'דם ואש ותמרות עשן' (יואל ג), במצרים צפרדעים שקולן קשה ובאדום כתיב 'קול שאון מעיר' (ישעיה סו)..."

במקום אחר הוא כותב: "**קבלה בידנו שהגאולה העתידה תהיה בדמיון גאולת מצרים**, כשם שמצינו קריעת ים סוף בגאולת מצרים, כן תמצא בגאולה העתידה... ועל כן כשאנו בגלות ראוי לנו לסבול כל הצרות ולהתפלל להקב"ה שיתן לנו כח לסבלן, ושיהיה בטחוננו בו שהכל לטובתנו. וכמו שאירע לנו בשעבוד מצרים שסבלנו כמה יסורין ושעבוד ועינוי, והקב"ה ברחמיו הרבה נפלאותיו בפרעה והוציאנו ביד רמה, כן הוא עתיד לעשות בגלות המחודש הזה..."

עוד הוא אומר: "ואחר שרמז לגאולת מצרים הוסיף לרמז הגאולה האחרונה הזו באחרית הימים, לפי ששתיהן דומות זו לזו, וקבלה ביד הנביאים שעתידה גאולתנו זאת שתהיה בדמיון גאולת מצרים בהרבה ענינים, **מלבד שתהיה בה תוספת מעלה והשגה בלבבות בידיעת השי"ת**".

כלים מתאימים

מדברי הספרים הקדושים מובן כי הגאולה באחרית הימים

תהיה דומה להפליא לגאולת מצרים. זאת אומרת שאותם מאורעות שהיו בגלות מצרים, יתרחשו בהכרח גם בגלות הנוכחית היא גלות אדום. גם עשר המכות שקיבלו המצרים, יחזרו באחרית הימים על ממלכת אדום, ומי שפרע מן הראשונים יפרע גם מן האחרונים.

נתבונן כעת במשמעות של עשר המכות שהיו במצרים. כידוע הקב"ה שלח את משה רבנו כדי להוציא את בני ישראל ממצרים. אך משה רבנו לא היה יכול להוציא אותם מיד, מפני שבני ישראל היו במצב קשה עד שלא היתה להם דעת, כפי שנאמר: "ולא שמעו אל משה מקוצר רוח ומעבודה קשה". כדי להביא את בני ישראל למצב בו הם יכולים לצאת ממצרים, היה צורך **לבנות להם כלים מתאימים**. התהליך הזה של קבלת הכלים ארך כשנה. רק בעזרת הכלים הללו היו בני ישראל יכולים להיגאל ואף לקבל את הרכוש הגדול. בחז"ל מובא שאין מדובר רק ברכוש הגשמי שהם קיבלו במצרים ובביזת הים, אלא בעיקר ברכוש הרוחני הגדול הכולל את התורה, ואת מעמד הר סיני.

חיבור בין העולמות

גם באחרית הימים יקבלו בני ישראל רכוש גדול, כפי שנאמר: "**כי מלאה הארץ דעה את ה'** כמים לים מכסים" (ישעיהו יא, ט). גם כאן יגיע שפע גדול מן השמים, בצורה של הארה אלוקית אדירה, אך גם כאן כדי לקבל את האור, חייבים להכין כלים מתאימים, כפי שאומר האר"י הקדוש שבעזרת הכלי נוצר חיבור בין העולמות העליונים והתחתונים, ודרך החיבור הזה בא האור והשפע לעולם הזה. אך כמו שבמצרים לקח למשה רבנו זמן ארוך של שנה, כדי לבנות לבני ישראל כלים כדי שיוכלו לצאת ממצרים ולקבל את התורה, **כך גם ייקח זמן להכין את הכלים עבור הגאולה של אחרית הימים**. זה מה שכתוב בזוהר הקדוש שההארה של האלף השביעי נכנסת לתוך האלף השישי.

כעת עלינו להבין מהם בדיוק הכלים שקיבלו בני ישראל במצרים, בעקבות כך נבין גם מה הם הכלים הנצרכים באחרית הימים, ובסוף נבין את המשמעות של דברי הנביא: "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות".

נגוף ורפוא

הנביא אומר על מכות מצרים: "ונגף ה' את מצרים נגוף ורפוא" (ישעיהו יט, כב). מכאן לומד ה"זוהר חדש": "נגוף למצרים ורפוא לישראל". לכאורה יש כאן שאלה, מדוע בכלל היה צורך להביא על המצרים את עשרת המכות, הרי בין כה וכה כל המצרים מתו על הים ולא נשאר מהם רק פרעה. האם כל עשרת המכות היו רק בשביל פרעה? על זה עונה ה"זוהר חדש": "נגוף למצרים ורפוא לישראל". על ידי עשרת המכות שהמצרים נגפו בהם, היה רפוא לישראל. במילים אחרות, על ידי הנגוף והרפוא **נבנו אותם הכלים** שאפשרו לבני ישראל לקבל את הגאולה.

כיצד עבדו הכלים הללו? פרעה במצרים היה במעמד של אליל: "דבר ואמרת כה אמר ה' אלוקים, הנני עליך פרעה מלך מצרים, התנים הגדול הרובץ בתוך יאוריו, אשר אמר **לי יאורי ואני עשיתיני**". לא רק המצרים פחדו מפרעה אלא

גם בני ישראל פחדו מכוחו והשתעבדו לו. השעבוד לא היה דווקא בגוף אלא בעיקר בנפש. אך עם כל מכה ומכה שקיבלו המצרים, הלכו בני ישראל והשתחררו בהדרגה מאותו שעבוד נפשי, עד שלאחר המכה האחרונה הנפש נעשתה בת חורין, ובעקבותיה השתחרר גם הגוף ויצא ממצרים.

התבוננות במחשבה

הנפש של היהודי בנויה מעשר ספירות המכוונות כנגד עשרה מאמרות שבהם נברא העולם. עם כל מכה ומכה שקיבלו המצרים בני ישראל קיבלו כלי. אותם כלים היו בראש ובראשונה במחשבה, לאחר מכן בדיבור, ולבסוף גם בעולם המעשה. על ידי הכלים הם התחילו להתבונן במחשבה שלהם. הנה באה על המצרים מכת דם, היכן הוא אותו פרעה שטוען: "לי יאורי ואני עשיתיני"? הרי זה סימן שאין כוחו גדול... **כך הם המשיכו והתבוננו מכה אחר מכה**, ולאט לאט הם שחררו את הנפש שלהם מהשעבוד של פרעה. אלו היו הכלים שבני ישראל קיבלו כדי לצאת ממצרים.

את הכלים הללו יקבל עם ישראל גם באחרית הימים כדי לזכות בגאולה השנייה, וכך כותב רבינו בחיי: "וזה שאמר הנביא כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, והכתוב הזה יכלול שתי הגאולות הראשונה והאחרונה, הראשונה גאולת מצרים שהראה בהם נפלאותיו ועשרת המכות ששלח שהיו ד' חלקים בד' יסודות. דם צפרדע היו מכות ביסוד המים, כינים ערוב היו מכות ביסוד העפר, דבר שחין ברד ארבה היו מכות ביסוד האש. חושך מכת בכורות היו מכות ביסוד הרוח, שנאבד כל אשר נשמת רוח חיים באפיו הם הבכורות. וכאן התבוננו והתבוננו, ופרעה מאבד לאט לאט את הכוח שלו, **והאדם נהיה בן חורין ומבין האדם כי לה' המלוכה**. זה נקרא אני ה' בא בתוך מצרים, אני ולא מלאך אני ולא שרף אני ולא אחר אני ולא השליח, אני ה'. עד שהבינו שאין עוד מלבדו, רק הקב"ה. **או אז יכלו לצאת ממצרים** ולעמוד תחת מעמד הר סיני ולשמוע מאת ה', אנוכי ה' אלוהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, ולא יהיה לך אלוהים אחרים על פני".

תיקון הנפש

לא כל בני ישראל זכו לצאת ממצרים. לפי אחת השיטות רק עשרים אחוזים מעם ישראל יצאו. כל השאר לא השתמשו נכון בכלים שהם קיבלו ולא התבוננו במחשבתם בכל המכות. אותם אנשים כאשר הם ראו את המכות, הם חשבו רק על עצמם, כיצד לעבור את המכה בשלום, איך להסתדר עם השכנים המצרים ומה הם יכולים להרוויח מכך. **הם לא פתחו עיניים ולא התבוננו במשמעות של המכה**. לכן לאותם אנשים היה רק את החלק של ה"נגוף" ולא את החלק של ה"רפואה". הם לא הפעילו את הכלים במחשבה, בדיבור ובמעשה, ולכן הם לא הצליחו לצאת ממצרים.

אבל היו את עשרים האחוזים שלאט לאט התחילו **לחשוב**, ועם כל מכה שבאה על המצרים הם התחילו גם **לדבר**. זה הסוד שלי: "ולמען תספר באזני בןך ובן בןך את אשר התעללתי במצרים, ואת אותותי אשר שמתי בם וידעתם כי אני ה'" (שמות י, ב). לבסוף הם השתמשו גם בכוח **המעשה**. זה מה שנאמר: "משכו וקחו לכם" (שמות יב, כא) ומסביר

המדרש: "משכו ידיכם מעבודה זרה". אחר כך הם שמו את הדם על המשקוף ועל המזוזות, ובזה הם **מסרו את הנפש** למען עם ישראל. כאן הושלם התיקון והנפש שלהם יצאה לחירות לגמרי. הכלים הללו נתנו להם גם את האפשרות לראות על הים את מה שלא ראו נביאים, ולשמוע בהר סיני את עשרת הדברות שהם כנגד עשר הספירות שבנפש האדם.

השעבוד של אדום

מכל הדברים שהבאנו יוצא שהגאולה השנייה תהיה דומה בדיוק לגאולה הראשונה. כנגד השעבוד של מצרים יש את השעבוד של אדום, בגאולה הראשונה הם קיבלו את אור התורה ואילו בגאולה השנייה יקבלו מחדש את אור השכינה, כפי שנאמר "כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים", וכמו שבגאולה הראשונה באו על המצרים עשר מכות כדי להכין כלים לעם ישראל, כך גם יחזרו המכות ויבואו על אדום, כדי להכין כלים מתאימים לגאולה. אך עדיין יש כאן דבר שחסר בשעבוד האחרון. **היכן הוא אותו פרעה שמתרברב: "זה יאורי ואני עשיתיני"? היכן הוא אותו כוח מפחיד במלכות אדום שמשעבד את גופם ונפשם של ישראל?**

אלא מסבירים רבותינו שהכוח הגדול של מלכות אדום הוא השעבוד להבלי העולם הזה, וההליכה בדרכי אומות העולם. זהו הכוח של הטכנולוגיה, ה"אני" וה"כוחי ועוצם ידי". יש בדור הזה שאיפה גדולה לרכושנות ורצון להגיע למעמד גבוה, בדיוק כפי שמקובל אצל אומות העולם. כל דבר חדש שיוצא אצל הגויים, אם זה בטכנולוגיה או בלבוש, במוקדם או במאוחר מגיע גם לציבור שלנו. כך גם סגנון הדיבור וכל עולם המושגים. כל הדברים הללו תופסים את האדם ומשעבדים את נפשו וגופו. כל צורת החיים המודרנית היא חיקוי של אומות העולם **והיא רחוקה מאוד מצורת החיים של אבותינו בדורות הקודמים**.

שעת השקט

כאשר נפשו של האדם משועבדת להבלי העולם הזה, הוא מאבד את שעת השקט שלו ואת אמונתו. כך כותב החזו"א זצ"ל: "מידת האמונה היא נטיה דקה מעדינות הנפש. אם האדם הוא בעל נפש ושעתו שעת השקט, חופשי מרעבון תאווני ועינו מרהיבה ממחזה שמים לרום והארץ לעומק, הוא נרגש ונדהם כי העולם נדמה לפניו כחידה סתומה כמוסה ונפלאה. והחידה הזאת מלפפת את לבבו ומוחו והוא כמתעלף, לא נשאר בו רוח חיים בלתי אל החידה כל מעיינו ומגמתו ודעת פתרונה כלתה נפשו, ונבחר לו לבוא באש ובמים בשבילה כי מה לו ולחיים, **אם החיים הנעימים האלו נעלמים ממנו תכלית ההעלם**, ונפשו סחרחרה ואבלה וכמהה להבין סודה ולדעת שרשה והשערים ננעלו" (חזו"א פ"א).

אך לעומת זאת בדור הנוכחי **אין לאנשים זמן פנוי להתבוננות**. גם אם הם הולכים לישון מאוחר בלילה וקמים מוקדם בבוקר, הרי כל צורת החיים היא מרדף אחד גדול אחרי השפע והמתירנות. אנשים לא מנהלים את עצמם כפי רצונם אלא הם משועבדים כעבדים לחיי העולם הזה. אמנם ב"ה אנשים שומרים תורה ומצוות, אבל בפנימיות שלהם הם מחוברים חזק לעולם הזה והמצב הנפשי הפנימי שלהם הוא איום

ועל מה שה' אלוֹקיו דורש מעימו.

חורבנה של אדום

מעניין מאוד שהמדינה שספגה את המכה החזקה ביותר באירופה היא איטליה. איטליה היא רומא העתיקה אשר החריבה את בית המקדש. בחז"ל מובא שרומא הוקמה בידי מלכות אדום. הגאון רבי אליהו דסלר זצ"ל בספרו "מכתב מאליהו" (ח"ג), כתב דברים מופלאים על המפלה של אדום, דברים שהם כנבואה ממש על המצב שמתרחש בימינו:

"מלכות משיח צומחת ומתגלה מתוך מלכות אדום. שעל ידי חורבנה של מלכות אדום עולה ומתגלה מלכות שמים - 'והיתה לה' המלוכה'. **חורבנה של אדום יבוא רק על ידי חורבן העולם הזה, כאשר מביא הקב"ה את העולם למצב שיסודות חיי העולם הזה יתמוטטו. השלווה תתערער, חיי הפרט יהפכו לחיי דאגה, פחד ויסורים, וכל העולם כולו יעמוד תחת אימת הרס וחורבן,** אז יתגלה לעין כל, שהתרברבותו של אדום וגאותו על התקדמותו בכיבוש הבריאה, כביכול, מביאים רק לאבדון, אז יתגלה אורו של משיח - ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו... כי רק ע"י השגת ביטול ואפסות העולם הזה, מסוגלים בני אדם להתרומם ולראות במבט רוחני, ותתבטל מלכות אדום ואז יתגלה אורו של משיח".

להחזיר את הגלגל

בכל יום ויום האדם מבקש: "ולירושלים עירך ברחמים תשוב", "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח". אותו אדם שכל הזמן עסוק בהבלי העולם הזה, איך הוא יכול לבקש על משיח? האם המשיח זה באמת מה שחשוב לו? האם גלות השכינה באמת מטרידה את מנוחתו? אין לאדם זמן לחשוב כי אין לו את שעת השקט. לשם כך **הקב"ה עצר את העולם.** אנשים מבודדים, אין תחבורה, אין אירועים, אין שום דבר. כל ה"כוחי ועוצם ידי" של העולם מתברר כחסר משמעות.

בנוסף אין אפשרות לערוך אירועים גדולים. פתאום חזרנו מאה שנים אחורה, כאשר חתונות נערכו במתכונת מצומצמת. אמנם יש רק מניין אנשים אבל יש שמחה יהודית אמיתית. זה מה שהקב"ה רוצה מאתנו עכשיו, להחזיר עטרה ליושנה. "משכו וקחו לכם" - תצאו מהגלות של אדום, מאותה דרך חיים הרודפת אחרי כל תועבות העולם. **המטרה שבגללה הביא הקב"ה לעולם את ה"נגוף" היא רק בשביל ה"רפוא לישראל"**, לתת לנו את הכלים להתבונן, במחשבה בדיבור ובמעשה, כדי להיות ראויים לגאולה השלמה.

הכל לטובה

מה שמבקשים מהאדם הוא **לעשות שינוי מהותי בסדרי העדיפויות ולזכור שאין עוד מלבדו.** פשוט לחיות ולעבוד את ה' מתוך שמחה, בלי טרדות ומחשבות על הישגים ומעמד, בלי לחשוש ממה יגידו עליו ובעיקר למחול לכל מי שהוא חושב שפגע בו, וזאת מפני שכל מה שנעשה לו הוא רצון ה'. כמו כן על האדם להתגבר לגמרי על האגו שלו. זהו תנאי בסיסי לחיים מאושרים ושקטים, מפני שחלק גדול מהבעיות הרגשיות והנפשיות הקיימות היום, הם אך ורק בגלל האגו של האדם, וזאת כתוצאה מכך שהוא לא מצליח להגיע להישגים

ונורא. עם כלים כאלה ממש אי אפשר לקבל את אור אחרית הימים עליו נאמר: "כי מלאה הארץ דעה את ה'". בעקבתא דמשיחא הדעה היא לא "את ה'" אלא לכולם יש **דעה אישית.** חוצפא יסגא, מלכות תהפך למינות, בית וועד יהיה לזנות, והאמת תהא נעדרת, נערים פני זקנים ילבינו, בן מנוול אב, בת קמה באמה, כלה בחמותה, פני הדור כפני הכלב וכו'. **הדורות הקודמים היו מחוברים לדורות שמעליהם,** אך בדור שלנו כולם מסתכלים רק קדימה. בדורות הקודמים האדם היה משווה את עצמו לדורות שלפניו ולא החזיק מעצמו כלום, אך בדור הזה כל אחד רוצה רק לבנות את עצמו ולהגיע להישגים ולמעמד גבוה.

עשר מכות

חשוב להדגיש שאין כאן כל כוונה להאשים אף אחד במצב הזה. **המציאות הזאת היא הניסיון של הדור שלנו** ועלינו להתמודד איתו. אם כן, כיצד אפשר לצאת מהגלות הזאת? בדיוק כמו בגלות מצרים. גם כאן הקב"ה מביא על העולם עשר מכות. הוא מכה את העולם בפרנסה, בבריאות, בכל הליכות העולם וה"כוחי ועוצם ידי עשו לי את החיל הזה".

כאשר האדם מתבונן **בכל מה שקורה בעולם בימים הללו,** הוא רואה בבירור שיש כאן תהליך שהוא בלתי צפוי, מעבר לכל טבע והיגיון. כעת האדם עומד בפני שתי אפשרויות. אפשרות אחת היא להתחיל לדאוג לעצמו ולחפש כיצד להגן על עצמו ומשפחתו, כדי להמשיך ככל האפשר באורח החיים הרגיל. זהו המושג של **"נגוף"**. אבל יש אפשרות גם של **"רפוא"**, וזאת כאשר האדם פוקח את העיניים ומתבונן בכל מה שמתחולל כאן. אז הוא מתחיל להבין שכל מה שקורה עכשיו בעולם הוא חלק מתהליך שבו הקב"ה מכין לנו כלים כדי לקבל את הגאולה השלמה. רק כך אפשר לצאת מתוך השעבוד הנפשי הזה, שלב אחר שלב, כדי להיות ראויים לחיות בעולם רוחני של "כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים".

בידוד וחייבוד

מי שמתבונן רואה **כיצד המכות נוחתות במדויק** ופוגעות בעולם המודרני. מקור המגפה נמצא בסין שהיא המרכז של הכלכלה העולמית. הקב"ה הנחית על סין מכה ישירה ובכך שיתק את כל העולם. כל פסי הייצור נפגעו ובעקבות כך המחסור מורגש בכל העולם כולו. גם אם יש במדינות אחרות מפעלים מקומיים, הרי מרבית חומרי הגלם מגיעים מסין. אפילו אם מצליחים לשלוח סחורה מהמלאי שבמחסנים, עדיין חוששים להשתמש מחשש שהסחורה נגועה אף היא. כאן האדם מתבונן ורואה שכל הכוח הכלכלי הגדול אינו שווה מאומה, וכי אין שווה לרוץ אחרי העושר ולהשתעבד לו.

מכה נוספת היא הבידוד. הגבולות בין המדינות נסגרו, אין כמעט טיסות בעולם, אנשים רבים מחויבים להיכנס לבידוד בבתיהם, כל מקומות הבידוד והפנאי סגורים, והרחובות ריקים ושוממים. רוב העולם פשוט משותק, אין יוצא ואין בא. "בידוד" בגימטריה עשרים ושש - שם "הוי"ה". הקב"ה מבודד את האדם כדי שהוא ימצא את הזמן להתבודד עם הקב"ה ולהתחבר אליו. כאן האדם מקבל כלי **שמאפשר לו להפסיק את המרוץ של החיים,** לשבת עם עצמו ולחשוב על התכלית

או למעמד כפי שמצפים ממנו. זאת היא הדרישה של "משכו וקחו לכם". **הרדיפה אחרי ההישגים והמעמד היא העבודה זרה של הדור הזה.** על האדם להתבונן בעזרת הכלים שהוא מקבל ולראות שכל מה שקורה בעולם הכל לטובה. נכון שיש בעולם מגפה ונכון שאין יסורים בלא חטא וצריכים לעשות תשובה, אבל זה ברור שעיקר פעולתו של הקב"ה עכשיו בעולם היא פשוט רפואה אחת גדולה.

הכל תלוי במחשבה של האדם. מי שישתמש בכלים כדי להתבונן, יצליח להכיל את השפע הגדול של "מלאה הארץ דעה את ה'", הוא יתחבר אל הקב"ה ויזכה להשראת השכינה. כאשר יושבים ומתבוננים, רואים כיצד הקב"ה מסובב את כל העולם ע"י נגיף אחד קטן שנקרא "קורונה". המשמעות בלשון הקודש היא **"כתר"**. הזכרנו שעשר המכות הם כנגד עשר הספירות שבנפש האדם. המכה הראשונה היא מכת דם והיא כנגד הספירה התחתונה היא המלכות. לאחר מכן ממשיכות המכות כאשר כל מכה היא כנגד ספירה גבוהה יותר. המכה האחרונה היא כנגד כסא הכבוד מקום שורש הנשמות, שם נמצאת **ספירת הכתר**. כאן רומז הקב"ה לאדם: מצד אחד יש לך אפשרות לבחור "כתר יתנו לך", ומצד שני יש כתר "קורונה" ח"ו. "ראה גם את זה לעומת זה עשה האלוקים" (קהלת ז, יד).

הבירור האחרון

בימים אלו הגיע הזמן לקבל החלטה. זהו הבירור האחרון והקב"ה הביא אותו בתקופה הזאת שבין פורים לפסח, כי בניסן נגאלו ובניסן עתידים להיגאל. אנחנו נמצאים במצב שבו אף אחד לא יודע מה מחכה לנו, וכל אדם צריך לחפש לעצמו רפואה. אמנם מבחינה רפואית יש ציווי של "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם" (דברים ז, טו), אבל החיסון האמיתי הוא "רפוא לישראל". על האדם למצוא את הזמן לשבת ולהתבודד, לחשוב וגם לדבר: "למען תספר באזני בנך ובן בנך את אשר התעללתי במצרים". לאחר מכן "משכו וקחו לכם", משכו ידיכם מעבודה זרה - להפסיק באופן מידי כל מריבה או מחלוקת, אם זה במשפחה, בקהילה או בין שכנים, כי כל מה שבא לאדם הוא רק רצון ה' יתברך.

על כל אדם מוטל לעשות סדר בתוך ביתו **ולהוציא החוצה באופן מיידי את כל מה שאסור להחזיק**. לא תמיד זה קל, ולעיתים זה כרוך במסירות נפש ממש. זהו הדם שעל המזוזות והמשקוף, מסירות הנפש של דם הפסח ודם המילה. "ומלתם את ערלת לבבכם" (דברים י, טז). בניקיון של פסח הקב"ה רוצה שהאדם לא רק יוציא מביתו את החמץ, אלא גם יטהר את הבית מכל דבר אסור, כגון: ספרים, עיתונים, ושאר דברים שאינם ראויים. לקחת את הכל ולזרוק לאשפה. המצב דוחק ולא נותר עוד הרבה זמן. חייבים להזדרז ולהשתמש בכלים שקיבלנו, כדי להתחזק מאוד במחשבה בדיבור ובמעשה. עכשיו בדיוק הוא הזמן שבו הקב"ה מכין את העולם.

לא לפחד

אנו נמצאים בימים לא פשוטים ובאופן טבעי יש בציבור דאגה גדולה. האר"י הקדוש אומר שהמגפה מגיעה מהס"מ וחילולותיו, אך צריך לדעת שאסור לפחד מהם כלל, כי אם

מתייחסים אליהם ונותנים להם מקום, הם יכולים לשלוט על האדם. על כל אדם לשמור על נפשו **ולפעול כפי שמורים לנו גדולי דורנו לעשות**, אסור להקל ראש אך גם אסור לפחד. להיפך, אנחנו צריכים לשמוח בגלל שאנחנו מחכים ומצפים לביאת המשיח, וכל מה שאנחנו רואים הוא הוכחה ברורה שהתהליך הולך ומתקדם בצעדי ענק.

זה הזמן לנצל כל רגע, להתחזק מאוד ולהתפלל שה"נגוף" לגויים יהיה "רפוא לישראל", ולדעת שכל מה שמתחולל בעולם זה הכל לטובה. האדם צריך לשמוח עם מה שהקב"ה נתן לו, גם אם יש בבית תלונות על בן או בת הזוג, וגם אם הילדים לא מתנהגים כמו שהורים רוצים. צריך לדעת שמי שנתן את הילדים זה בורא עולם, **והוא רוצה שהילדים יתנהגו כמו שהם מתנהגים**. כנגד ארבעה בנים דיברה תורה. על האדם לעשות את ההשתדלות שלו ולהיות שמח בחלקו.

כך גם מבחינת המעמד וההישגים. יש אדם שרוצה להיות רב או ראש ישיבה, אחר רוצה להיות מנהל. אם זה לא הולך זה בגלל שכך ה' רוצה. תשמח עם מה שיש לך ותקבל על עצמך עול מלכות שמיים. אתה רוצה להיות עשיר? אתה יכול להתפלל, לבקש ואפילו לעשות השתדלות, אך עליך לדעת שאתה תקבל בדיוק את מה שה' רוצה לתת לך. **הידיעה הזאת יכולה לחסוך מהאדם רבבות של מחשבות טורדניות שמתרועעות במוחו**, ולמנוע ממנו כעסים, עצבים ועצבות.

צומת הדרכים

קעת כולם יושבים בבית וכמעט לא יוצאים החוצה. זה הזמן לשבת ולעשות חשבון נפש, לשוחח עם הילדים, וגם לעשות פעולות מעשיות של טיהור הבית, **ויפה שעה אחת קודם**. אז נזכה ל"אראנו נפלאות", כמו שהיה ביציאת מצרים שיצאו ברכוש גדול, הן גשמי והן רוחני, כך נזכה לראות את בית המקדש השלישי יורד מן השמיים, הכהנים יחזרו לעבודתם ולוויים לשירם ולזמרם, יהיה שפע עצום בעולם כי מלאה הארץ דעה את ה', תהיה שמחה גדולה ובילע המוות לנצח.

כאשר יגיע התיקון השלם לעולם, יקומו המתים לתחייה ונזכה לראות במציאות את האבות הקדושים, את משה ואהרן, את דוד ושלמה, ואת כל התנאים והאמוראים. כל העולם ישתנה, פתאום לא יעניין את האדם מה קורה עם הבית שלו או עם הכסף שלו. כל מה שקשור לקטנות המוחין יעלם. מה שיעניין את האדם זה רק לדעת את ה', לגלות את סודות התורה ואת האור של הקב"ה שאין לו סוף. עכשיו אנחנו נמצאים בצומת הדרכים, ויש לנו את הרגעים האחרונים כדי לבחור האם אנו בדרך להיעלם במכת החושך עם רוב העם שלא זכו לצאת ממצרים, או שמא הדרך שלנו תוביל ל"נגוף ורפוא". יש לנו את הכלים המתאימים להתמודד ולהתגבר על כל הקשיים, **ואם נעשה את הבחירה הנכונה**, נזכה במהרה לביאת משיח צדקנו, אמן כן יהי רצון.

עולם המחשבה

הרב משה בויאר שליט"א
ממשיך במסעו
אל תוך הנפש פנימה
בחלק השני
בסדרה המבוקשת:
הנפש היהודית -
בעולם של מחשבות
סודות השליטה,
הריכוז והדבקות

מהם הכוחות הפועלים בקרבנו? כיצד מערכת התגובות שולטת על האדם ואיך נראה המנגנון המניע אותו? בין דפי הספר ימצא הקורא כלים להתמודד עם קשיים רגשיים ורוחניים, המבוססים על הבנה מעמיקה של הנפש על פי התורה בלבד. בשורה אמיתית לדורנו השרוי ב"גלות הדעת".

הוצאה והפצה: "יפה נוף" ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות

ירושלים: מלכי ישראל 17 | סופרסטור מאה שערים 17 | צומת בר אילן 1 | גבעת שאול 28 | בית וגן הפסגה 50 | בית הדפוס 32 | מודיעין עילית-קרית ספר: אבני נזר 26 | שדי חמד 1 | ברכפלד: רבי יהודה הנשיא 14 | בית שמש: חפציבה-בן איש חי 29 | חזון איש 17 | חדש: רמה א'-נחל שורק 31 מעל שוק מהדרין | בני ברק: רבי עקיבא 130 | אהרונוביץ 19 מול מרכז רימונים | ברטנורא 3 | רבי עקיבא 43 | עזרא 45 אשדוד: ענק הספרים - יוסי בן חלפתא 10 רובע ד' | פתח תקוה: קהילות יעקב 4 גני הדר | ההסתדרות 2 פינת רוטשילד | אלעד: רבי יהודה הנשיא 90 | קרית גת: האדמו"ר מחב"ד 1 פינת נתיבות שלום (בנין קרעטשניף) | רכסים: סביון 39 (בנה ביתך) | אופקים: חפץ חיים מול בית הכנסת אוהל משה.